

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

LISTOPAD 1997

ČÍSLO 11

2 Kč

LIDÉ SE PŘEHRAD OBÁVAJÍ VÍC NEŽ POVODNÍ

Povodňová vlna ještě neopadla a ochránci přírody se již ptali: Musely záplavy napáchat tak obrovské škody? Odpověď odborníků zní: Nemusely, pokud by se v minulých desetiletích tak necitlivě nezasahovalo do krajiny a z komínů neuniklo tolik škodlivin, které lesy výrazně oslabil. Země, na mnoha místech zcela přetvořená podle představ "moderní" civilizace, nedokázala zadržet velkou vodu, která se pak valila do měst a obcí. Už jen pamětníci si při pohledu na obrovské lány vzpomenu, že v těchto místech bývala před mnoha lety menší pole, přerušovaná mezemi či remízky se skupinou stromů. Že řeka, která kdysi pomalu proplouvala

zvlněným korytem, uhání dnes rovně v uměle vytvořeném kanálu.

Agentura ochrany krajiny a přírody uvedla, že pouze v letech 1960 až 1990 zmizely podle střízlivých odhadů ze zemědělské krajiny čtyři tisíce kilometrů zeleně podél vodních toků, 3,6 tisíce hektarů jednotlivě rostoucích stromů a keřů a 240 tisíc hektarů mezí. Lesů, které dokáží zadržovat přívaly vody, je zatím dostatek. V celé Evropě by se však nenašla země, která je má tak poškozené imisemi jako Česká republika.

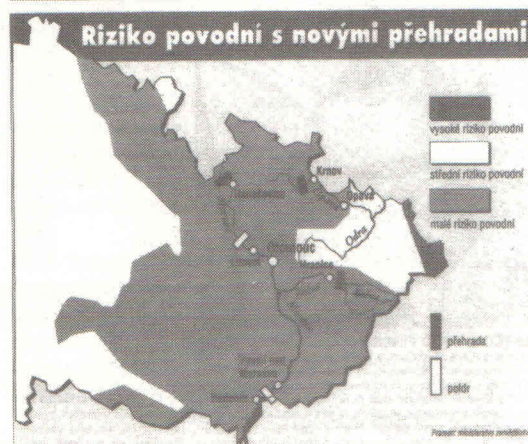
I kdyby se v minulosti nerozoraly meze a omezily by se meliorace, záplavy by se Moravě a východním Čechám samozřejmě nevyhnuly. Jejich dopad však nemusel být tak krutý. Ministerstvo životního prostředí dokonce tvrdí, že při dodržení všech zásad prevence je teoreticky možné zcela zabránit ztrátám na lidských životech a snížit hmotné škody až o třetinu. Špatný stav může výrazně vylepšit přítomnost skutečně zdravých, odolných a druhově bohatých lesních porostů a síť mokřadů a lužních lesů, schopných aspoň částečně tlumit povodňové vlny. Úředníky, kteří po zkušenosti z letošních katastrofálních záplav studují závazné územní plány, mnohdy překvapuje, že jsou v nich zakresleny poldry, přehrady, hráze a další stavby, které by podstatně snížily povodňové škody. Potíž je však v tom, že ačkoliv jsou tato díla už dlouhá léta na papíře, nikdo je dosud nepostavil. V dokumentech, které už schválila vláda, je například dodnes neexistující Hanušovická přehrada. Mohelnický poldr v nich byl dokonce už v osmdesátých letech. V okolí plánovaných přehrad není názor na jejich stavbu jednoznačný. Mnohým ochráncům přírody se oči zbarví do ruda, když se před nimi někdo zmíní o nových přehradách. Argumentují mimo jiné tím, že

Z OBSAHU

- Lidé se přehrad obávají víc než povodní
- Ze zasedání obecní rady
- Na lyže do Polska?
- Pohledy do minulosti
- Autem je možné dojet až ke státní hranici
- Plesová sezona pomalu začíná!
- Proběhlo v kulturním domě
- Reprovecírky společně s fotbalisty
- Společenská kronika
- Naše volejbalové žactvo
- Soutěž
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

přehrady stejně nejsou schopny zachytit větší množství vody. Většina je určena k výrobě elektřiny nebo jako zdroj pitné vody, proto je prostor mezi hladinou a vrcholem hráze malý a přívalovou vodu stejně nedokáže zachytit. Ekologové navrhuji budovat spíše poldry a vysazovat více listnáčů do lesů, které dokáží lépe zadržovat vodu v krajině. Tato opatření jsou navíc mnohem lacinější než nové přehrady. Vodohospodáři však namítají, že poldry není možné budovat na horních tocích, kde řeka protéká horským územím. Zaplavení horských údolí se nelíbí nejen ochráncům přírody. U některých lidí žijících v jejich okolí dokonce vzbuzuje strach. Bojí se, že betonová hradba zadržující miliony kubíků vody je může více ohrozit než rozvodněná řeka. Přednost dávají obnově starých selských hrází, které nebránily, aby se voda více rozlila do okolních luk a nepoškodila přitom budovy a stavby. Je potřeba se vrátit k moudrosti předků, kteří se vodě nestavěli do cesty, nekrotili ji, a naopak se s ní naučili žít. Domy se totiž stavěly mimo záplavová území, aby k nim voda nedosáhla.

□ P. Baroch

Ze zasedání obecního zastupitelstva dne 24.9.1997

1) Kontrolní a finanční komise provedla kontrolu úhrady pohledávky firmy PRO-BIO s. r. o. za vyasfaltování nájezdu do areálu. Jednalo se o přefakturaci nákladů za provedené práce dle splátkového kalendáře. V dohodě o uznání dluhu je stanovena i penalizace za opožděné platby.

Veškeré práce spojené s výstavbou kanalizačních přípojek a následnou opravou komunikací hradila obec a po dokončení akce je přefakturovávala napojeným subjektům. Kdyby si kanalizační přípojky zadával každý sám, muselo by být vydáno deset samostatných stavebních povolení a na výstavbu by nemohla být použita dotace ze SFŽP.

2) Obecní zastupitelstvo schválilo záměr obce převést z majetku obce pozemky parc. č. 1601/1 a 1601/3 v k.ú. Chrástice.

3) Obecní zastupitelstvo schválilo směnu pozemků mezi Obcí Staré Město a panem Václavem Neumanem, bytem K Viaduktu č. 1, Cheb, takto: z majetku obce převést panu Neumanovi parcely č. 2224/40, 2224/44, 2224/49 a 2224/53 o celkové výměře 1662 m² v k.ú. Staré Město, a z majetku pana Neumana převést do majetku obce parcelu č. 159 a stavební plochu č. 177 o celkové výměře 1724 m² v k.ú. Staré Město.

Obě zúčastněné strany hodnotí své pozemky ve stejné finanční výši a nevyžadují navzájem žádné další vyrovnání.

4) Byly zrušeny zálohové organizace Mateřská škola Staré Město a Základní škola Staré Město a zřízena nová zálohová organizace Základní škola Staré Město. K ZŠ bude přiřazena mateřská škola a začleněna zvláštní škola. Vzniknou tři speciální třídy.

5) Některé firmy obměňují své počítačové vybavení a starší prodávají se slevou školám. Tyto firmy však sídlí ve velkých městech a při prodeji upřednostňují školy v místě. Pro zahájení vyučování předmětu praktika na počítači potřebuje základní škola v současné době minimálně jeden počítač. Proto obecní zastupitelstvo schválilo uvolnění finanční částky ve výši 60 tis. korun na nákup jednoho počítače pro výuku žáků základní školy a jednoho počítače pro potřeby obecního úřadu. Obecní úřad převede nejstarší počítač do základní školy.

6) OZ schválilo částku 2.500.000,- Kč na dostavbu 87. bytových jednotek v sídlišti Budovateli.

7) Obec získala účelovou dotaci z "Programu obnovy venkova" 76 tis. korun na parkoviště Kunčice a 124 tis. korun na autobusovou čekárnu v Kunčicích. Přidělení dotace je podmíněno finanční spoluúčastí obce na příslušné akci. Proto

obecní zastupitelstvo schválilo uvolnění částky ve výši 177 tis. Kč na dokončení parkoviště Kunčice a 124 tis. Kč na autobusovou čekárnu v Kunčicích.

8) Starosta obce informoval členy OZ o záměru vybudovat novou požární zbrojnicí v nevyužitých výměňkových stanicích v sídli. Budovateli. Obecní zastupitelstvo schválilo na realizaci stavby zálohu 500.000,- korun.

9) Je bezpodmínečně nutné opravit povodně poškozenou silnici v Chrásticích. V zimě by mohla být silnice nesjízdna, nemusí fukovat zásobování, vývoz komunálního odpadu, doprava starších občanů k lékaři a další. Starosta obce povede jednání se Správou a údržbou silnic Šumperk. Zastupitelé z místní části Chrástice se rovněž písemně obrátí na SÚS se žádostí o urychlenou opravu silnice.

10) Lesostavby Šumperk prováděly výstavbu nových schodišť v ulicích Krátká, Křížkova a Hanušovická. Stačily dokončit pouze schodiště v Krátké ulici, pak byla firma odvolána na likvidaci povodňových škod a zbylá dvě schodiště zůstala v různém stadiu rozpracovanosti. O dokončení je jednáno s jinými dodavateli.

Ze zasedání obecní rady dne 29.9.1997

1) Finanční komise podá do konce roku 1997 obecní radě návrh na novelizaci obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích.

2) Pan Jan Kratochvíl, bytem Hrušky č.37, Křenovice, žádal o pronájem objektu v Chrásticích pro zřízení obchodu s možností bydlení. Pan Kratochvíl bude telefonicky informován o jediné možnosti pronájmu, a to kulturního domu. Žádost bude předána k projednání obecnímu zastupitelstvu.

3) TJJ Morava Staré Město žádá o finanční dotaci na cenu pro drezurní jezdecké závody dne 11.10.1997 s názvem "Kralická cena". OR rozhodla, že touto dotací bude záloha 2.000,- Kč, která byla vyplacena nad rámec příspěvku na tělovýchovnou činnost, který pro tuto organizaci schválila obecní rada dne 5.5.1997 rovněž ve výši 2.000,- Kč.

4) Po uvedení obecní čistírny odpadních vod do provozu byly stavební objekty převedeny na obec, část pozemků pod nimi však zůstala v majetku a. s. Ligra Staré Město a Pozemkového fondu ČR. Parcely Ligry by mohly být vyměněny za obecní parcelu č. 3529, která má přibližně stejnou výměru a pro změnu se nachází v oploceném areálu a. s. Ligra.

5) Starosta obce požádal OR o schválení částky 5.000,- Kč pro hasičský sbor a 5.000,- Kč pro pracovníky Pohraničního oddělení PCR ve Starém Městě jako příspěvek na jejich činnost za profesionální, aktivní a ochotnou pomoc při červencových záplavách. Obecní rada

schválila tyto příspěvky bez připomínek.

6) Pro vypracování znaleckého posudku jsou připraveny domy č. 31 (8 bytů), 65 (3 byty), 155 (4 byty), 157 (3 byty), 189 (4 byty), 201 (2 byty), 202 (2 byty), 211 (5 bytů) a č. 214 (4 byty), celkem tedy 9 domů s 35 byty.

7) Vedoucí bytového hospodářství předložil jako přílohu k minulému zasedání OR dopis firmy PeMIX Zábřeh, že z důvodu přednostního odstraňování povodňových škod nejsou schopni provést dohodnuté nátery oken na bytovém fondu.

8) Obecní rada projednala obsah zápisu do obecní kroniky za rok 1996.

Ze zasedání obecní rady dne 13. 10.1997

1) Obec obdržela statický posudek na dům č. p. 305 ve Sportovní ulici. Dle tohoto posudku je nutné ihned opravit poškozený kamenný sokl. Bude zadána oprava soklu, a o náklady na další popsané práce bude snížena odhadní cena.

2) Na výzvu reagoval současný majitel č. p. 82 v Nádražní ulici (bývalé ředitelství statku). Mobilní buňky u objektu nechce ponechat v žádném případě.

3) Ing. Trčka informoval členy OR o postupu prací při odstraňování povodňových škod. Opravu povodňových poškozeného mostu přes Krupou u nádraží ve Starém Městě je možno řešit účelněji a výhodněji výstavbou nového mostu (projekt je vypracován). Obec by musela vložit 40 % nákladů, 60 % nákladů by bylo hrazeno z dotace ze státního rozpočtu na rekonstrukce místních komunikací poškozených povodněmi. Konečné vyúčtování proběhne v roce 2003. Na parkovišti v Kunčicích bude 28 automobilových stání, autobusová zastávka a orientační tabule k lyžařským vlečům. Penetrování povrchu bude dokončen až v roce 1998.

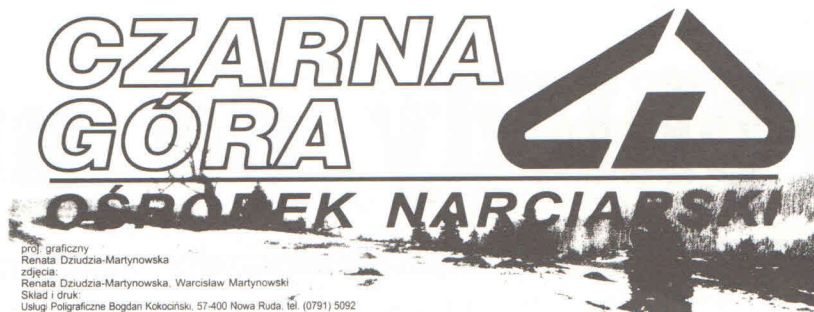
4) Výstavbu další větve horkovodu je nutné připravit projekčně, vyřídít stavební povolení a zažádat o dotaci, protože pro havarijný stav kotlů je potřebné urychleně řešit vytápění základní školy. I. etapa - od sídli. Budovateli po základní školu (náklad dle studie 2.356 tis. Kč) II. etapa - od ZŠ přes náměstí po věžový dům č. p. 358

(náklad dle studie 5.215 tis. Kč)

III. etapa - po čtyřbytovky RD nad stolárnou (náklad dle studie 1.672 tis. Kč) t. j. včetně dalších doplňujících nákladů je celková cena dalšího rozšíření horkovodu 10.428 tis. Kč.

5) Správa údržby silnic Šumperk žádá o pronájem vhodného obecního pozemku pro uskladnění 500 tun kamenné drtě z lomu GD na zimní posyp. Obecní rada navrhuje bezúplatně pronajmout parcelu č. 2295 u hřiště, SÚS ji po zimě vrátí upravenou.

- 6) Pan Petr Konrád, bytem Stříbrnice č. p. 32, žádá o pronájem kulturního domu v Kunčicích. OR souhlasí.
- 7) Jezdecká společnost Sněžník Staré Město žádá o příspěvek ve výši 8.000,- korun na skokové závody na den 18.10.1997. Obecní rada schválila příspěvek 2.000,- Kč, po závodech pořadatel doloží počet účastníků a výsledky soutěží.
- 8) Bez výhrad bylo schváleno hospodaření obce za rok 1996. Starosta obce předal zprávu o přezkoumání hospodaření členům OZ. Zpráva bude projednána na příštím zasedání obecní rady a komise finanční a kontrolní budou požádány o písemné stanovisko, aby zpráva mohla být s vyjádřením rady předložena do příštího zastupitelstva.
- 9) Obecní rada souhlasí s pronájmem kapličky na Květné na klubovnu spolku Beton Bunker Club Kronfelzov.
- 10) Referát ŽP okresního úřadu navrhuje obci koupit jako protipovodňovou ochranu 2000 pytlů na písek. OR rozhodla koupit pro obec 500 pytlů, do povodňového plánu bude uvedeno, že dalších 500 pytlů je k dispozici ve skladu firmy PRO-BIO. Vedoucí místního hospodářství musí mít stálou pohotovostní zásobu písku.
- 11) Obecní rada se zabývala čerpáním rozpočtu obce, přehledem příjmů a výdajů k 30.9.1997.
- 12) V zátržích a vymletých jamách po povodních se objevují materiály z bouráček a různých komunálních odpadů. Starosta obce bude kontaktovat policii, aby prováděla namátkové kontroly.
- 13) V 41. týdnu byly stopěti subjektům předány děkovné listy za aktivní pomoc při červencových záplavách.
- 14) Na Ministerstvu pro místní rozvoj v Praze se uskutečnila dne 2.10.1997 porada k zabezpečení projektu Heritage trails - Stezky kulturního a přírodního dědictví. OR je ochotna se podílet, aktivita však musí vzejít ze zainteresovaných subjektů. Zpráva z porady bude poskytnuta některým provozovatelům ubytovacích a rekreačních zařízení.
- 15) Vedoucí Kulturního domu ve Starém Městě předložil vyúčtování akce "Schubertovo léto". OkÚ v Šumperku - referát kultury dotoval akci částkou 5.000,- Kč, nadace Český hudební fond částkou 10.000,- Kč. Obec - Kulturní dům poskytl částku 1.080,- Kč, na vstupných bylo vybráno 1.160,- Kč. Koncert Adamusova tria stál 9.000,- Kč, koncert dua Matuszek a Kondratěva 7.080,- Kč.

Na lyže do Polska?

Na začátku byl prospekt, který se mi dostal do rukou na jaře letošního roku. Zde uvádím jeho volný překlad:

Czarna Góra (1205 m) je nejvyšším vrcholem severní rozsochy skupiny Králického Sněžníku. Její svahy, spolu se svahy Żmijowca (1155 m), tvoří přírodní amfiteatrální údolí přímo předurčené pro sjezdové lyžování.

Výškový rozdíl převyšuje 400 m a prudké srázy plynule přecházejí do rovnějších svahů doliny, dávají za pravdu lyžařským odborníkům, kteří úspěšně dovršili své snažení.

Přípravné práce, spojené s budováním lyžařského střediska v Sienne, jsou naplánované v lednu roku 1996 a dokončení výstavby v průběhu roku 1997. Toto atraktivní místo pro zimní sporty bylo známé již před válkou, ale teprve dnes se stane opravdovým a uskutečněným lyžařským centrem. Základ lyžařského střediska tvoří: dvojsedačková lanovka s pevnými sedadly (1350 m) a dva dlouhé lyžařské vleky (1050 m a 950 m), které umožní využití až šesti sjezdových tratí. Otevřené terény v dolní části dojezdů sjezdovek jsou využity jako lyžařské louky s přibližovacími vleky (z parkoviště), vleky pro lyžařskou školu a lyžařským "kolotočem". Kapacita lanovky a lyžařských vleků předpokládá přepravu 4450 osob za hodinu. V blízkosti jsou velmi dobré terény pro běžecské lyžování a okolní hory vytvářejí ráj pro lyžařskou turistiku. Sjezdové tratě a lyžařské louky jsou udržovány sněžnými rolbami. Zázemí pro lyžaře tvoří terminály, umístěné bezprostředně u dolní stanice lanovky. Jsou zde rychloobslužné bary, kavárny, lyžařský servis a sociální zařízení.

Velké ubytovací možnosti jsou v blízkém Stroniu Slaskiem a Ladku Zdroji. I zde vás po lyžování srdečně očekávají kavárny a restaurace.

V pěkném okolí můžete navštívit Medvědí jeskyni v Kletně, vodopád v Miedzygórzu, zajímavá městečka a lázeňská místa s mnohaletou tradicí. Ve výstavbě je i velké parkoviště pro 430 aut a 20 autobusů.

Tolik tedy text prospektu. Následují fotografie, plánek střediska, údaje o délce a převýšení lanovek a vleků a kontaktní adresa:

**Centrum Informacji Turystycznej
Stronie Slaskie**
tel./fax: 074/141379

- Sedačková lanov.: L = 1350 m H = 390 m
- Lyžařský vlek: L = 1050 m H = 250 m
- Lyžařský vlek: L = 950 m H = 200 m
- Přibližovací vlek: L = 371 m H = 59 m

- Malý vlek: L = 213 m H = 52 m

- Lyžařský kolotoč: L = 120 m H = 20 m

Čtenář jistě pochopí, že po přečtení prospektu jsem silně zapochyboval o rozsahu střediska a zjeměna o dodržení termínu výstavby s ohledem na to, že vím, jak taková výstavba probíhá v našich podmínkách, a to ještě v místech, kde před pár lety "dávaly lišky dobrou noc". Osada Sienna (která je hlavním centrem), leží necelé 3 km od Stronie Sl. na cestě do Bystrzyce Kłodzke přes sedlo Puchaczowka (864 m) pod Czarnou Górą.

V loňském roce se skutečně s výstavbou střediska započalo, ale jak se říká "nic moc"! Když se k tomu ještě přidaly povodňové škody letošního léta, mé pochyby ještě vzrostly.

Letos v říjnu jsem se do Sienne vypravil podívat, co se změnilo. Cesta na kole ze Starého Města na Kladské sedlo po nové silnici byla krásná a pohodlná. Na polské straně vykazuje cesta sice následky povodní, ale průjezdná zůstala. Od hraniční závoje přes Nowou Morawu do Sienne je cesta dlouhá cca 18 km. Všude po cestě je možno pozorovat čilý pracovní ruch na odstraňování povodňových škod.

Překvapení mě čekalo až v samotné Sienne. Celé středisko je citlivě zasazeno do malebné přírody Národního parku Králický Sněžník, který zde existuje již několik desítek let. Největším překvapením však byl rozsah dokončených a probíhajících prací. Dokončeny jsou oba dlouhé vleky, přibližovací vlek a malé vleky. V současné době se dobetonovává dolní stanice sedačkové lanovky, přičemž ostatní patky jsou hotové. Celá sedačková souprava je dodána a vše nasvědčuje tomu, že bude namontována již do zimy. Výrobce a dodavatelem veškerého zařízení je slovenská firma Tatrapoma. Intenzivně se pracuje na parkovišti a dalším zázemí střediska. I když nyní je jasné, že do zimy se vše nestihne, vyrůstá zde jedno z nejkrásnějších a nejlepších středisek v oblasti Králického Sněžníku. Nadmořská výška a severní svahy jsou toho zárukou.

Cestu zpátky jsem volil po lesních a turistických cestách přes Kletno, kolem Medvědí jeskyně, Kamenienici až na Kladské sedlo. Cesta měřila okolo 12 km. Je vhodná pro pěší, horská kola a v zimě pro běžkaře.

Cestou mě napadlo, jaké nové možnosti nám toto středisko nabídne pro zimní, ale i letní turistiku. Současně jsem však přemýšlel i o tom, co všechno se již napovídalo a napsalo o výstavbě v oblasti Sněžníku na české straně, ale zůstala nám lůst a taky trochu závisť našim sousedům.

□ RP

Pohledy do minulosti

35. ČÁST

Jedním z problémů kronikářské práce v poválečné historii Starého Města je skutečnost, že první česká kronika začíná až zápisem za rok 1951 a poslední německá kronika obce nalezena nebyla. Znamená to, že nemáme žádné kronikářské zprávy o konci války ve Starém Městě, o počátcích osídlení obce českými dosídlenci a o odsunu většiny německých obyvatel do poválečného Německa. Absence kronikářských zápisů za těchto šest důležitých let je citelným nedostatkem, který lze dnes už řešit jen dvěma způsoby. Dodatečným zaznamenáváním osobních vzpomínek účastníků těchto událostí a studiem spisového archivního materiálu. O to první jsem se již pokusil vzpomínkami pp. Pušmana, Pavla, Jurásky, Lysáka a rád bych v této cestě ještě pokračoval. Dnes bych se s vámi chtěl podělit o první poznatky získané tou druhou cestou.

V Okresním archivu je uložena kartonová krabice archiválií, která nese nápis "MNV Staré Město 1945 - 1948" a v ní je celkem 7 složek s inv. čísly 29 a 41 - 46, které obsahují spisový materiál z této doby. Např. i. č. 29 nese název "Konfiskáty a žádosti o výjmutí z konfiskátů", i. č. 44 má nadepsáno "Odsun Němců", i. č. 45 "Movitý německý majetek" atd. Listinný materiál samozřejmě neposkytuje žádný ucelený pohled na uvedená témata podle nadpisů, ale obsahuje pouze různé spisy, které se té které otázky týkají. Za dva dny návštěv v OA jsem sice nemohl vše prostudovat, ale přesto jsem získal určité údaje, které jsem zpracoval do několika dalších Pohledů.

Jednou z otázek, na kterou bychom měli znát odpověď, je vše, co se týká obyvatel města i celého regionu koncem války. Ve výše jmenovaném kartonu patří mezi nejucelenější složka, která obsahuje "Seznamy německých obyvatel porízené komisařem St. Města p. Sněžníkem." Nejsou sice datovány, ale jde zřejmě o první poválečné soupisy. Porovnáme-li je s německy psanou listinou, kterou jsme našli v obecním inventáři budov, vychází nám tyto výsledky:

	Listina	Seznamy	Rozdíl
Staré Město	2.300	1.945	-355
Chrastice	409	386	-23
Kunčice	463	447	-16
Hynčice	281	271	-10
Stříbrnice	362	321	-41
Velké Vrbno	355	300	-55
Špiklice	363	307	-56
Celkem	4.533	3.977	-556

Pozn.: Údaje za Staré Město jsou včetně osad Malé Vrbno, Štěpánov, Hajrmlov, Květná a Starý Kopec. Údaje za Stříbrnice

jsou včetně Nového Rumburka a u Velkého Vrbna včetně Adamova.

Z tohoto porovnání by se dalo předpokládat, že rozdíl vyjadřuje válečné ztráty zdejšího obyvatelstva. S tím ovšem nekoresponduje dosud jediný známý údaj tohoto druhu. Asi víte, že před dvěma lety umístili bývalí občané Chrastic na tamní kapli pamětní desku, kde je mj. také uvedeno, že ve II. světové válce padlo 38 občanů obce. Navíc v létě 1945 bylo již dosti německých vojáků v zajetí a ti v seznamech uvedeni nejsou. To mě tedy vede k úvaze, že uvedená listina byla napsána až koncem války a většina ztrát na životech je už v nich zahrnuta. Zjištěné rozdíly by pak alespoň z větší části představovaly pouze počty vojáků, kteří v létě 1945 byli v zajetí či nezvěstní. Tomu by odpovídaly i poměrně velké rozdíly v počtech mužů a žen, jak je uvádějí další seznamy v archivu uložené. Např. v barevně odlišených seznamech je zapsáno 890 žen Starého Města, ale jen 368 mužů. Největší rozdíl jsem zaznamenal v hlášení zdejší stanice SNB. K datu 15. 12. 1945 zde vykazují 384 mužů a 932 žen německé národnosti. Vezmu-li v úvahu tyto rozdíly a dále za průměrný ukazatel uvedený počet obětí války v Chrasticích, tj. 9% z celkové populace, mohu s ohledem na údaje v seznamech předpokládat, že ze Starého Města ve II. svět. válce zahynulo asi 200 a v celém regionu asi 400 mužů, přičemž v létě 1945 bylo dalších asi 500 vojáků v zajateckých táborech. Války se podle toho účastnilo asi 900 mužů Staroměstska.

V seznamech Starého Města jsou u jmen osob pak uváděny různé poznámky, mj. také o politické organizovanosti. Jak tyto poznatky byly zjišťovány, nevím, ale čísla nejsou nijak vysoká. V prvním z nich a zřejmě neúplném je u 18 osob uvedeno NSDAP, u 5 Hitlerjugend, u dvou SA a u 15 z nich je poznámka "zajištěn". V dalších seznamech se tyto počty zvyšují. Mezi 298 muži je 67x NSDAP, 47x HJ a 9x SA, v jiném seznamu 368 mužů je 69x NSDAP, 10x SA a 1x SS. V seznamu 890 žen je 19x NDSAP. Ve vesnických seznamech tyto údaje většinou chybějí, pouze u Špiklic je uvedeno 14x NDSAP a 3x Freikorps.

Z roku 1945 pocházejí i dokumenty o uznávání některých obyvatel obce za antifasisty. Uložena je zde např. jedna z vyhlášek, která by mohla dokumentovat postup v této věci. Říká se v ní: "Uvedené osoby byly protifasistickým výborem v Šumperku potvrzeným dekretem ze dne 19. 10. 1945 čj. 5493/III přezkoušeny a uznány jako antifasisté. Občané se žádají, aby případné námitky byly podány do šesti

dnů u četnické stanice, kde budou jejich údaje zaprotokolovány." Seznam následujících jmen je rozdělen na skupinu A - členové antifasistických stran (zde je uvedeno 9 jmen) a na skupinu B - osoby loajální (17 jmen). Pod vyhláškou jsou podepsáni tři němečtí občané s uvedením "Za antifaš. výbor ve Starém Městě." Dále jsou zde uložena čtyři různá vyhotovení listiny nazvané "Evidenční listina antifaš. přihlášek osob, které byly uznány místním antifaš. výborem ve Starém Městě." V prvním vyhotovení je 45 jmen z 12 rodin, v druhém 15 osob z 5 rodin, pak následuje dalších 17 osob (9 rodin) a 23 osob (10 rodin), celkem tedy 100 občanů. Všechny listiny jsou podepsány čtyřmi členy antifasistického výboru - K. Winterem, J. Lackem, V. Kristenem a J. Künstlerem. Ze stejné doby jsou zřejmě i opisy různých potvrzení, kterými se rozhodovalo, zda uvedená osoba bude zařazena do odsunu. V jednom např. píše referent ONV Dr. Kadlec panu B. O. ve Starém Městě č. p. 7, že "podléháte odsunu do Německa, ježto jste se vždy hlásil jako Němec. Paní M. M. odsunu nepodléhá." Z opisů jiného potvrzení, adresovaného paní M. H., se dočteme, že "jmenovaná ani její rodinní příslušníci nepodléhají odsunu do Německa, ježto jste českého původu." Je zde i rozhodnutí OSK v Šumperku ze dne 6. 2. 1946, kterým se panu B. W. v Chrasticích potvrzuje, že "se na něho nevztahují opatření proti Němcům a že požívá ochrany osoby i majetku. Toto se dává opisem na vědomí MSK Staré Město." Z října 1945 se zde zachovalo i pět jmenných seznamů, podle kterých bylo celkem 80 osob z našeho regionu odesláno do pracovního tábora v Šumperku. Zajímavé je na nich i to, že v nich jednoznačně převažovaly osoby z okolních vesnic, ze Starého Města jich bylo jen šest.

Zajímavou kapitolu při přípravě odsunu tvoří žádosti zdejších žen o propuštění jejich manželů z vazby, aby mohla být rodina odsunuta jako celek. Opisů těchto žádostí je zde více jak 50 a větší část z nich je založena opisem strojopisu, který zřejmě pořizovali pro tyto žadatelky místní funkcionáři MSK a později MNV. Všechny žádosti, které jsem četl, mají od komisaře a pozdějšího předsedy MMV doporučení ke kladnému vyřízení. Žádosti jsou adresovány Okresnímu soudu v Šumperku, Mimořádnému lidovému soudu Olomouc a Krajskému soudu Nový Jičín. U některých žádostí jsou poznámky tužkou o kladném vyřízení ("16/9 se vrátil", "vrátil se 8/8 46 a 12/8 odsunut", "žádost převedena min. sprav. k odsouhlasení", pod tím "propuštěn 4/9 46" atd.).

Jinde jsou přiloženy zamítavé odpovědi z vojenského zajateckého tábora Brno - Jundrov či od velitelství trestnice Mírov, jinde veřejný žalobce olomouckého soudu sděluje MNV, že nesouhlasí s odsunem G. H. "protože je na něho podán návrh na potrestání podle § 1 retribučního zákona." Jsou zde i žádosti o prominutí trestu. Paní A. S. žádá o propuštění manžela F. S., který byl MLS Olomouc "pro příslušnost k formaci SA odsouzen k osmiletému žaláři," protože "jsme zbaveni živitele a v Německu bychom byly samy odsouzeny ke zkáze." (Dvě malé děti ve věku 6 a 9 let.) Opis žádosti žádné další poznámky neobsahuje. Jiným dopisem ze dne 23. 7. 1946 žádá paní M. F. veřejného žalobce MLS Olomouc, aby její manžel byl propuštěn jako živitel rodiny, i když byl "rozsudkem lidového soudu odsouzen podle retribu. dekretu k doživotnímu žaláři a tento trest si odpykává na Mírově." Opis této žádosti obsahuje několik ručně psaných poznámek ("žádost předána min. sprav." apod.) Poslední z nich s datem 4. 9. 1946 lze číst jako "propuštěn".

Dále jsou zde dva hromadné seznamy, kterými se MNV obrací na "Úřad ochrany práce, pobočka Hanušovice" a na "Internální středisko Olomouc" s žádostmi o "navrácení dále uvedených německých příslušníků za účelem společného odsunu s rodinami." První obsahuje 12 jmen i s uvedením, u koho jsou tyto osoby nyní nasazeny na práci. A jsou zde i adresy z daleka: Vápenka Rozhovice, p. Cepý, okr. Chrudim - Továrna Grohman, Smržovka 937 u Jablonce n. N. - J. Jeřábková, Koštěnice 10, p. Dašice u Pardubic, ale u dalších jsou už jen adresy z Hostic, Rudy a Šumperka. Na druhém seznamu je zapsáno pět jmen i s evidenčním číslem internovaného a číslem baráku internačního tábora. U dvou z nich je poznámka tužkou, kdy se vrátili a kdy byli odsunuti.

(Pokračování příště)

□ V. Černý - kronikář

Omlouváme se čtenářům minulých 34. Pohledů za chyby ve slově "STADT" v druhé části článku. Omylem bylo uvedeno "STATD".

AUTOMOBILEM JE MOŽNÉ DOJET AŽ KE STÁTNÍ HRANICI

Dopravní inspektorát Policie ČR v Šumperku svým rozhodnutím stanovil ke dni 31. října 1997 odstranění dopravní značky B 1 (zákaz vjezdu všech vozidel) na silnici II. třídy č. 446 za obcí Nová Seninka směrem na Kladské sedlo. Osobním automobilem či na motocyklu se tak dostanete až k hraničnímu přechodu do Polska.

□ ZP

KAM S NIMI?

Na sobotu dne 22.11.1997 připravujeme sběr problémových odpadových surovin od občanů. Dopoledne bude naší obcí i místními částmi projíždět nákladní auto, na které se bude na několika stanovištích nakládat nepotřebný materiál, který obyvatelé přinesou a posádce auta osobně předají. Bezplatně lze odevzdat tyto nepotřebné suroviny: rozhlasové přijímače, televizory, televizní obrazovky, zářivkové trubice, autobaterie, staré zasklené plechovky od barev a hadry od olejů. S jízdním řádem sběrového vozidla budou občané včas seznámeni prostřednictvím místního rozhlasu a informačních plakátků. Podobné akce se budou opakovat častěji.

□ PT

Plesová sezona pomalu začíná!

Letošní zima už klepe na dveře a tak bych chtěl trochu s předstihem oznámit, že se letos a začátkem příštího roku urodí i několik zábav a plesů. Už v prosinci to bude Mikulášská zábava a Štěpánská zábava. Silvestr je v jednáni. Po Novém roce to bude už tradiční Myslivecký ples a také ples školy. V březnu už tradiční Dětský maškarní ples a Divadelní ples. Sražením vysokého pronájmu na rozumnou cenu se otevřela možnost pro různé organizace pořádat právě takovéto akce.

□ V. Volný

Přednosta
Okresního úřadu
Šumperk

Č.j.: 876/97 - Pz.

Vážený pane veliteli,

dovolu, abychom vyjádřili Vám a Vaším prostřednictvím všem hasičům, kteří se zúčastnili záchrany osob a majetku při krizové povodňové situaci v obci, upřímný dík za obrovský kus dobře vykonané práce. V úctě se skláníme před obětavostí a osobní statečností, kterou jste prokázali ve velmi zlých hodinách a dnech. Je i Vaší zásluhou, že vysoká společenská prestiž hasičského řemesla byla potvrzena.

Ještě jednou Vám všem upřímně děkujeme a přejeme do dalších, snad klidnějších dnů, mnoho zdraví, osobního štěstí a úspěchů při naplňování hasičského poslání - pomoci bližnímu.

S úctou

Ing. Adolf Jílek
přednosta Okresního úřadu Šumperk

PROBĚHLO V KULTURNÍM DOMĚ

Závěrem října se uskutečnilo dopolední divadelní představení pro děti a večerní představení pro dospělé.

Pro děti to byla pohádka "Pinocchio" a pro dospělé diváky představení od autora Jiřího Číslara "Brejle". V obou případech účinkovali herci brněnských divadel.

□ V. V.

Reprovečírky společně s fotbalisty

Už dvakrát proběhl v sále Kulturního domu ve Starém Městě reprovečírky, který pořádají fotbalisté ve spolupráci s KD. Výtěžek jde na obnovu hřiště a činnost oddílu kopané v našem městě. I v měsíci listopadu a prosinci budou tyto reprovečírky pokračovat. Vstupné je 20,- Kč a kapacita sálu k sezení je 130 míst.

□ V. Volný

KULTURNÍ DŮM CHYSTÁ VÁNOČNÍ TRHY

V sále Kulturního domu proběhnou v prosinci (datum bude upřesněno v příštím čísle ZR) Vánoční trhy. Kromě běžných věcí, které se na trzích prodávají, zde bude možné zakoupit i hračky a jiné zboží. O obsluhu na malém sále bude postaráno, stejně tak i o hudební kulisu celé akce.

□ V. Volný

V Šumperku dne 18. srpna 1997

pplk. MUDr. Zdeněk Wiesner
okresní požární rada

Společenská kronika

Životní jubilea v měsíci listopadu

82 let

Josef Miler 19.11.1915 Staré Město, Sportovní 197

83 let

Anna Fojtková 22.11.1914 Staré Město, Horní 319

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Narozené děti

Jakub Šimčík 23.9.1997 Staré Město, Smetanova 189

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

Úmrtí

Hedvika Schusterová 16.10.1997 Staré Město, nám.Osvob. 20, 77 let

NAŠE VOLEJBALOVÉ ŽACTVO

Ve dnech 27. a 28.9.1997 proběhlo již druhé volejbalové soustředění společného družstva žáků a žákyň Hanušovic a Starého Města.

První den soustředění odehrály žáčky svůj první oficiální turnaj ve Šternberku. Turnaje se zúčastnilo celkem šest družstev. Ve své tříletné skupině jsme nejdříve po vyrovnané hře podlehl až ve třetím setu Šternberku A a poté nás ze hřiště doslova vyprovodily se dvěma kanáry hráčky UP Olomouc. A v zápase o konečné 5. místo jsme bez větších problémů zvítězili 2:0 nad Šternberkem B. Finále bylo olomouckou záležitostí a naše přemožitelky porazily také své druhé družstvo UP Olomouc.

Se všemi družstvy se budeme také potkávat od měsíce října v oblastním přeboru žákyň. Všechna by měla být na podobné úrovni a jen již zmiňované hráčky Olomouce převyšují ostatní o několik tříd. Družstvo UP Olomouc A hraje také několik soutěží, mimo jiné Přebor ČR dorostenek.

Po odehrání turnaje ve Šternberku pokračovalo soustředění v Brumově - Bylnici na Zlínsku, jehož hráčky se zúčastnily prvního soustředění ve Starém Městě v měsíci srpnu.

Ještě v sobotu si po krátké vycházce a koupání v krytém bazénu obě družstva zasoutěžila v ovládnutí míče a v herních činnostech jednotlivce. Nejlépe si z našich vedl Kamil Matych na 3. - 5. místě.

V nedělním vzájemném zápase bylo stejně jako ve Starém Městě úspěšnější naše družstvo a zvítězilo 2:0. Ve třetím dodatkovém setu, ve kterém si zahráli i naši chlapci, jsme již nekoncentrování prohráli.

Soustředění se zúčastnilo celkem 7 děvčat a 2 chlapci - Horáková, Gronychová, Hájková, Talpová, Irimičuková, Stojková, Minářčková a Matych Kam. a Matych Kv.

Soustředění se vydařilo a jistě nebylo poslední společnou akcí s hráčkami ze Zlínska.

Výsledky 1. kola oblastního přeboru žákyň v Uničově

UP Olomouc B - Hanušovice + Staré Město
2:0 (5,6)

UP Olomouc A - Uničov 2:0

UP Olomouc A - Hanušovice + Staré Město
2:0 (1,3)

UP Olomouc B - Uničov 2:0

Prátelský zápas:

Hanušovice + Staré Město - Uničov
3:0 (1,3,0)

Sestava družstva SK Hanušovice + Staré Město: Gronychová, Horáková, Hájková, Talpová, Irimičuková, Lapčíková, Minářčková, Stojková.

Za sponzorování cesty na tento přebor panu **Ivanu Matouškovi** z chaty Olšanka děkují trenéři

☐ Pavel Podvolecký
Jaroslav Brachtl
Miroslav Lysák

Výsledky 2. kola oblastního přeboru žákyň ve Starém Městě

Hanušovice + Staré Město - Šternberk B
2:0 (8,7)

Hanušovice + Staré Město - Šternberk A
0:2 (-8,-4)

Hanušovice + Staré Město - Uničov
2:0 (3,1)

Šternberk A - Uničov 2:0 (0,1)

Šternberk B - Uničov 2:1 (4,-13,12)

Sestava družstva SK Hanušovice + Staré Město: Gronychová, Horáková, Hájková, Talpová, Irimičuková, Povolná, Stojková, Lapčíková, Karabcová, Kuběnková, Minářčková.

Děkujeme alespoň té trošce diváků, která nás přišla povzbudit. Věříme, že příště přijdou i další, a také rodiče.

☐ Brachtl, Podvolecký, Lysák

ZMĚNA PŮJČOVNÍ DOBY V KNIHOVNĚ

Obecní knihovna ve Starém Městě upozorňuje čtenáře, že počínaje 1. Listopadem se mění půjčovní dny na **čtvrtek a pátek**.

Důvodem je sjednocení provozu v Kulturním domě s ohledem na potřeby vytápění budovy.

- Ve **čtvrtek** se knihy půjčují od 12.30 hodin do 18.00 hodin.
- V **pátek** od 13.30 hodin do 18.00 hodin.

"Jeden za všechny..."

Tato slova nebyla jenom heslem slavných tří mušketýrů, ale pro sobotní volejbalový turnaj se stala heslem i pro naše děvčata. Ta 18. října v naší tělocvičně předvedla opravdu vynikající výkon. Stejně reprezentativně vystupovala i ostatní děvčata ze Šternberka a z Uničova.

Naše staroměstské volejbalové družstvo ve složení Maruška Povolná, Mirka Stojková, Dáša Minářčková, Iveta Talpová, Maruška Lapčíková, Lída Irimičuková a Iva Kuběnková podalo opravdu lví výkon a za to jim patří uznání od všech, kteří je mohutně povzbuzovali. Tým našich děvčat zdárně podpořily i tři volejbalistky z Hanušovic. I těm patří velký dík.

Jen tak dál, děvčata! Budeme vám i příště držet palce!

Za všechny jeden nadšený divák

Soukromá elektro opravna ESPRO Jeseník

provádí

ve Starém Městě a okolí tyto
opravy elektrospotřebičů:

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/401160

ESPRO - CHUDĚJ

Školní 52, 790 01 JESENÍK

PRO - BIO

obchodní společnost s r. o.

Lipová 40, 788 32 Staré Město pod Sněžníkem

tel. 0649 / 239 186

tel./fax 0649 / 239 207

H L E D Á

zájemce o místo

ADMINISTRATIVNÍ PRACOVNÍK, PRACOVNICE

Požadavky: SŠ nebo VŠ vzdělání, alespoň částečná znalost A nebo N jazyka
s možností dalšího zdokonalení

V případě Vašeho zájmu nás prosím kontaktujte telefonem, nebo nás přímo navštivte
na výše uvedené adrese, rádi Vám sdělíme veškeré podrobnosti
a zodpovíme Vaše případné dotazy.

Kontaktní osoby: ing. Hutař, ing. Matěj, paní Donéeová

SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ + SOUTĚŽ

Soutěžní úkol č. 26

Kde se nachází tento ozdobný prvek?
Napovídáme, že je to ve Starém Městě.
Těšíme se na Vaše odpovědi.

V devátém čísle předloňského ročníku Zlatého rohu
byla vyhlášena soutěž, která by měla oživit zájem
o místní historické, architektonické, geografické, pří-
padně i ekologické zajímavosti obce.

Snímek v soutěžním úkole č. 25 byl pořízen
16. 2. 1970 v 10 h 40 min.

Pan Jozef Heldes, bytem Staré Město, Jesenická č.
358, typoval rok 1969. V účtárně obecního úřadu ob-
drží odměnu 100,- Kč.

Blahopřejeme!

SOUTĚŽNÍ ÚKOL Č. 26

Odpověď:

Soutěžící:

Bydliště:

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

LISTOPAD 1997

Sobota 1.	16.00 a 19.30 hod	Vstupné: děti 16,- Kč dospělí 30,- Kč
Z DŽUNGLE DO DŽUNGLE	(105 min) Každý má svoji vlastní džungli - jeden uprostřed deštného pralesa, druhý na Manhattanu. Tim Allen v hlavní roli americké komedie. (Dabováno)	
Úterý 4.	19.30 hod	Vstupné: 30,- Kč
SPÁČI	(130 min) Film je natočen podle stejnojmenného amerického bestselleru Lorema Carcaterry, jenž ho napsal podle vlastních otřesných zážitků. Mládeži nepřístupný.	
Sobota 8.	16.00 a 19.30 hod	Vstupné: děti 18,- Kč dospělí 30,- Kč
CON AIR	Už na zemi byli smrtelně nebezpeční. A teď dostali křídla! Nicolas Cage v akční podívané roku. Do 12 let nevhodný.	
Úterý 11.	16.00 a 19.30 hod	Vstupné: děti 18,- Kč dospělí 28,- Kč
BATMAN A ROBIN	Batman je opět tady a s ním Arnold Schwarzenegger.	
Pátek 14.	13.30 hod	Vstupné: děti 14,- Kč dospělí 20,- Kč
LABUTÍ PRINCEZNA	(89 min) Kouzelný kreslený příběh plný pohádkových bytostí.	
Sobota 15.	16.00 a 19.30 hod	Vstupné: děti 18,- Kč dospělí 30,- Kč
ANAKONDA	(89 min) Když slyšíš praskat vlastní kosti a nemůžeš dýchat, nevydáš ani hlásku, i když se ti chce řvát. Jon Voight, Jennifer Lopezová a Ice Cube v "Čelistech" 90. let. Do 12 let nevhodný.	
Úterý 18.	16.00 a 19.30 hod	Vstupné: děti 18,- Kč dospělí 30,- Kč
ÚNOS	(105 min) Film režiséra Jonathana Mostova s Kurtem Russellem v hlavní roli je napínavý hitchcockovsky laděný akční thriller. Do 12 let nevhodný.	
Sobota 22.	16.00 a 19.30 hod	Vstupné: děti 18,- Kč dospělí 30,- Kč
DOUBLE TEAM	(90 min) Špičkový tajný agent překupníkem zbraní se smyslem pro humor. Jean-Claude Van Damme, Dennis Rodman a Mickey Rourke v hlavních rolích.	
Sobota 29.	19.30 hod	Vstupné: 28,- Kč
ROZPOUTANÉ PEKLO	(108 min) Nebezpečí lidí sblížuje. V hlavní roli Pierce Brosnan.	

Změna programu vyhrazena!

**Připravujeme na prosinec: Anglický pacient, Ztracený svět,
Nebezpečná rychlost II., O perlové panně, Air Force One.**